

מסורת הש"ס

(א) גרסותיה. ו'ת"י ו'ת"י
 גרסותיה. ו'ת"י ו'ת"י
 (ב) גרסותיה. ו'ת"י ו'ת"י
 (ג) גרסותיה. ו'ת"י ו'ת"י
 (ד) גרסותיה. ו'ת"י ו'ת"י
 (ה) גרסותיה. ו'ת"י ו'ת"י
 (ו) גרסותיה. ו'ת"י ו'ת"י
 (ז) גרסותיה. ו'ת"י ו'ת"י
 (ח) גרסותיה. ו'ת"י ו'ת"י
 (ט) גרסותיה. ו'ת"י ו'ת"י
 (י) גרסותיה. ו'ת"י ו'ת"י
 (יא) גרסותיה. ו'ת"י ו'ת"י
 (יב) גרסותיה. ו'ת"י ו'ת"י
 (יג) גרסותיה. ו'ת"י ו'ת"י
 (יד) גרסותיה. ו'ת"י ו'ת"י
 (טו) גרסותיה. ו'ת"י ו'ת"י
 (טז) גרסותיה. ו'ת"י ו'ת"י
 (יז) גרסותיה. ו'ת"י ו'ת"י
 (יח) גרסותיה. ו'ת"י ו'ת"י
 (יט) גרסותיה. ו'ת"י ו'ת"י
 (כ) גרסותיה. ו'ת"י ו'ת"י

בני העיר פרק רביעי מגילה

כו.

עין משפט גור מצוה

כא מ"י פ"י מהל' ס"מ
 ה"ל ע"ש ע"י י"ד מ"י
 רפ"ט ע"י י"ט
 כא ב ג ד ה"י ע"ש מהל' ס"מ
 ז ע"ש ע"י י"ד ס"מ
 ע"ש ע"י י"ד ע"ש ע"י א"ה
 ס"מ א ע"ש ע"י ז'
 כב ה ו מ"י פ"א מ"ל
 תפלה הל' טו י"ט
 טור ש"ע א"ח ס"מ ק"ט
 ע"ש ע"י י"ד ס"מ ק"ט
 כב ז ה מ"י פ"א מ"ל
 תפלה ע"י י"ד ס"מ ק"ט
 ע"ש ע"י י"ד ס"מ ק"ט
 ע"ש ע"י י"ד ס"מ ק"ט
 ע"ש ע"י י"ד ס"מ ק"ט
 ע"ש ע"י י"ד ס"מ ק"ט

רבינו חננאל (המשך)

אפשר, כמה דלא אפשר
 למיבדוק ולא ליתב דפא
 אחבריה. אלא כשם
 שזכרין דפא אחבריה, כך
 מיתרין תורה על גבי תורה.
 ת"ש מיהא אין מוכרין ספר
 תורה אפי' יש ליקח בו
 חדש, ודחוקי התם משום
 פשיעה שמה ימכר הישן
 וליא יודמן ול ליקנות תורה
 כי קא מיבעיא לן דמנח
 ספר תורה לימכר, מהו
 לימכר ישן ולקנות מיד זה
 חדש. ת"ש אין מוכרין ספר
 תורה אלא ללמוד תורה
 ולישא אשה. ש"מ תורה
 בתורה שרי, ודחוקי שני
 תלמוד תורה דאמר מר
 גדול תלמוד שהתלמוד
 מביא לידו משה, ולא
 איפשיט בהויא. אין
 מוכרין ספר תורה
 לכתחילה. ת"ר לא ימכור
 אדם ספר תורה אפי' שאין
 צריך לו. ויתר על כן אמר
 רבן שמעון בן גמליאל
 אפילו אין לו מה יאכל
 ומכר ספר תורה או בתו,
 אינו רואה סימן ברכה
 לעולם. פ"קא מברך בית
 הכנסת לא יקחו רחוב וכן
 במותריהו. אמר רבה לא
 שנו שאם מכרו רחוב יקחו
 בדינים בית הכנסת וכן
 במותריהו, כלומר אם
 מכרו רחוב וקנו כנסת
 ותשאר בן הדמים לא יקנו
 אלא כנסת וכן כל השניים
 במשתנות. לא שנו אלא
 אם מכרו והותירו, אבל אם
 גבו מעות ליקנות בית
 הכנסת וקנו בית הכנסת
 והותירו מן המעות, מותר
 להן ליקנות מה שירצו.
 (קתני מיהא אם מכרו רחוב
 לא יקחו אלא בית הכנסת
 וכ"ו.) ומתבאר עליה
 מיהא, במה דברים אמורים
 שלא התנו, ואוקימתה הכי,
 כמה דבריה אמורים שלא
 התנו בשעה שמכרו, אבל
 אם התנו מעיקרא, כלומר
 בשעה שמכרו, שבעה
 טובי העיר במעמד אנשי
 העיר, אפי' לרוכססאי,
 שהוא פרשא דבבאי, שרי.
 אמר ר' יוחנן כל בני העיר
 שהלכו לעיר אחרת ופסקו
 עליהן צדקה, נותנין,
 וכשבאין מביאיין אותה
 עמהן ומפרנסין בה עניי
 עירם, אבל יתיר שהלך

בוותיה דרב פפי מסתברא. מהכא משמע דהלכה כר' יהושע
 זן לוי לגבי דר' יוחנן מדמייית ראה דהלכה כרב פפי
 משום דרבי יהושע זן לוי קאי כוומיה אע"ג דרבי יוחנן פליג עליה י:
אבל התנו ' שובי העיר במעמד בו'. קשה דמיין שהתנו 'ז'
 בוזי העיר במעמד אנשי העיר למה
 לי להותירו ואמאי נקטיה והא אפי'
 ככל הדמים יכולין הן לעשות מה
 שירצו כדלמר לעיל אפילו למיטמי
 ציה שיכרע ופרש"י לקנות מן הדמים
 שזר לשמות ויש לומר דנקט והותירו
 לאשמועינן דלף צמותר צעי מנאי
 דסלקא דעתך דלס קנו מן הדמים
 דזר קדושה והותירו דמותר לעשות
 מן המותר כל מה שירצו אפילו כלל
 מנאי קמ"ל דלא:

רבי

למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר ומ"ד תפלה דכתיב **ספר** גא הגדולות אשר
 עשה אלישע ואלישע דעבד ברחמי הוא דעבד תסתיים דר' יהושע בן לוי
 הוא דאמר מקום שמגדלין בו תורה דאמר ר' יהושע בן לוי בית הכנסת
 מותר לעשותו בית המדרש ש"מ: אבל מכרו תורה לא יקחו ספרים וכו':
 איבעיא להו מהו למכור ס"ת ישן ליקח בו חדש כיון דלא מעלי ליה אסור
 או דלמא כיון דליכא לעלווי עילוויי אחרניא שפיר דמי תא שמע אבל מכרו
 תורה לא יקחו ספרים ספרים הוא דלא הא תורה שפיר דמי מתני'
 דיעבד רבי קא מיבעיא לן לכתחילה ת"ש גוללין ס"ת במטפחות חומשין
 וחומשין במטפחות נביאים וכתובים אבל לא נביאים וכתובים במטפחות
 חומשין ולא חומשין במטפחות ס"ת קתני מיהת גוללים ס"ת במטפחות
 חומשין מטפחות חומשין אין מטפחות ס"ת לא אימא סיפא ולא חומשין
 במטפחות ס"ת הא תורה בתורה ש"ד ⁶אלא מהא ליכא למישמע מינה
 תא שמע ⁷מניחין ס"ת על גבי תורה ותורה ע"ג חומשין וחומשין ע"ג נביאים
 וכתובים אבל לא נביאים וכתובים ע"ג חומשין ולא חומשין על גבי תורה
 הנחה קאמרת שאני הנחה דלא אפשר דאי לא תימא הכי מיכרך היכי
 כרכינן והא קא יתיב דפא אחבריה אלא כיון דלא אפשר שרי הכא נמי
 כיון דלא אפשר שרי ת"ש דאמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן משום רשב"ג
 לא ימכור אדם ס"ת ישן ליקח בו חדש התם משום פשיעויות כי קאמרין
 כגון דכתיב ומנח לאיפוקי מאי ת"ש דא"ר יוחנן משום ר"מ ⁸אין מוכרין
 ס"ת ⁹אלא ללמוד תורה ולישא אשה ש"מ תורה בתורה שפיר דמי דלמא
 שאני למוד ¹⁰שהלמוד מביא לידו מעשה ¹¹אשה נמי ¹²אשה נמי ¹³אשה נמי
 יצרה ¹⁴אבל תורה בתורה לא ת"ר לא ימכור אדם ס"ת אע"פ שאינו צריך
 לו יתר על כן ארשב"ג ¹⁵דאפי' אין לו מה יאכל ¹⁶ומכר ס"ת או בתו אינו
 רואה סימן ברכה לעולם: וכן במותריהו: אמר רבא ה"ל"ש אמר שמכרו והותירו
 אבל גבו והותירו מותר איתיביה אבוי כד"א שלא התנו אבל התנו
 אפילו לדוכסוסאי מותר ה"ד אילימא שמכרו והותירו כי התנו מאי הוי
 אלא שגבו והותירו טעמא דהתנו הא לא התנו לא לעולם שמכרו והותירו
 וה"ק יבד"א שלא התנו שבעה טובי העיר במעמד אנשי העיר אבל
 התנו שבעה טובי העיר במעמד אנשי העיר אפילו לדוכסוסאי נמי מותר

לעשות מצית הכנסת בית המדרש: **וישרף** אס ציט ה' ואס כל ציט
גדול צנזוראלך תכיז: **ספסיים** יט סימן: **מוסר לעשות ציט**
המדרש. אלמא ציט המדרש הוי ציט גדול: **דיעבד**. שמכרוהו ככר
 כדקתני מכרו תורה ומשום הכי מותר
 לאן מה יקחו מהם כי קא מיבעיא
 לן למכור לכתחילה לכן: **חומשין**.
 ספר תורה שאין בו אלא חומש אחד:
אזל לא נביאים וכתובים במטפחות
ספר תורה. שמוריד המטפחות
 מקדושתן: **במטפחות של חומשין**.
 דקא מעלי להו למטפחות: **אזל**
במטפחות ספר תורה לא. אלמא
 אין משנין לכיואל צה אלא למעלה
 הימנה: **אימא סיפא ולא חומשין**
במטפחות של ספר תורה. דהא
 ירדה היא: **וקא מוכיז דפא**
אחבריה. דף גנלל על חצירו:
משום פשיעויותא. שמה משימכור שז
 לא יקנה ומתוך כך יפסדו הדמים:
כי קאמרין דמנח לאיפוקי. שכמו
 ככר החדש ציט הסופר ואינו מעוכב
 אזל לתם לו דמים: **אלא לנמוד**
תורה. להסתפרנס צו כשלומד תורה.
 וקס"ד דה"ה לקנות ספר תורה:
שאינו צריך לו. שיש לו אחר: **אינו**
רואה סימן ברכה ועולם. צלותן
 הדמים: **שמכרו והותירו**. מכרו
 אחד מן הקדושות הללו ולקחו
 ממקלט הדמים קדושה מעולה
 והותירו מהן: **אזל גזו**. מעות
 מן הצבור לזכור ספר תורה וקגאסו
 וימכר ציין מן הדמים מותר להורידן
 שהרי עדיין לא צלו לשימוש קדושה
 חמומה: **אלא הסנו**. על מנת
 לעשות רלוונט מן הדמים:
לדוכסוסאי. מפרש לקמן: **כי הסנו**
מאי הוי. הא דמי קדושה הן:
וטעמא דהסנו. שכגו לעשות
 רלוונט וחספנו ממותר הדמים:
פרשא דמתא. בני העיר שזכרין
 אדם רוכב סוס שיהא להן מוזמן
 לשולחו בשליחות למושל העיר
 כשצרכו: **נוסחין**. אותה לגבאי
 אותה העיר כדי שלא יחדוס
 פוסקים ואינן נותנין: **וכשן צאיס**.
 וחוריס למקונן מוכעיס אותן מן
 הגבאים ומפרנסין צה עניי עיין:
 מנר

תורה אור השלם

1. וישרף את בית ה' ואת
 בית המזבח ואת כל בית
 ה' וישלם ואת כל בית
 גדול שרף באש:
 מליכס ב כה ט
 2. ה' הפץ למען צדקו
 יגדיל תורה ויאדיר:
 שיעויה מכ כא
 3. והפך מדרב אל
 גחיו נער איש האלהים
 לאמר ספריה ק"ז לי את
 כל הגדולות אשר עשה
 אלישע: מליכס ב ח ד
 4. כי כה אמר ה' בורא
 השמים הוא האלהים
 יציר הקרן ועשה הוא
 כוננה לא תהו בראה
 לשבת לקרה אני ה' ואין
 עוד: ישעיהו מה יח

גליון הש"ס

גמ' אלא ללמוד תורה.
 ג' צ"ד ק"ז ח ע"ב ד"ה
 יקחו ספרים. ע"ג ק"ד י'
 ע"ש ד"ה ג' צ"ד מ"ה:
 שם אשה נמי. ג' צ"ד י'
 ג' ע"א ד"ה ע"ש.
 ותבניה ד' צ"ד ד"ה
 לא תהו וצנינן ד' מה
 ע"ב ד"ה לא תהו:

מוסף רש"י

אלא מיהא. ליכא
 למישמע מיהא. דולאי
 ממני לאו מיל דוקא, דלא
 חלף מנייהו דוקא, או
 ריכא או ספסל, ותנא אדך
 אטו הווא ולא דיעניי ה'
 מנייהו דוקא דנעמר מנייה
 (שבת ע"ב).

רבינו חננאל

כתיב ואת [כל] בית גדול
 שרף באש, ו'ת"י ו'ת"י
 אור בית המדרש שהא,
 מקום שמגדלין בו תורה,
 כדכתיב יגדיל תורה
 ויאדיר. ו' יוחנן אמר בית
 הכנסת, מקום שמגדלין בו
 תפילה. פ"קא אבל
 (מקום) אם מכרו תורה לא
 יקחו ספרים. איבעיא [להן]
 מהו למכור ספר תורה
 וליקח בדמיו חדש.
 ודייקין מתבארין דקתני
 אם מכרו תורה לא יקחו
 ספרים, את תורה (ל) ויבכר
 שרי, ומתבאר לן לכתחילה מאי.
 ואיתנין למפשה מיהא דתניא גוללין ספר תורה במטפחות חומשין
 וכתובים כר. ואסיקנא ליכא למשמע מינה. ת"ש מניחין תורה על גבי תורה ותורה על גבי חומשין כו'. ורחיקי שני הנחה דלא

לעיר אחרת ופסקו עליה צדקה, נתן לעני אותה העיר. רוב האנשים גור תעניתא, עול לבניה בר הונא בר חנילאי וכל בני מאתיה,
 רמו עליהן צדקה ויהבו. כדכתיב למיהרה, אמרו ליה ליהב לן מר וכי' עד כמה דברים אמורים שאין שם

אחתינו למפשה מיהא דתניא גוללין ספר תורה במטפחות חומשין וחומשין במטפחות נביאים
 וכתובים כר. ואסיקנא ליכא למשמע מינה. ת"ש מניחין תורה על גבי תורה ותורה על גבי חומשין כו'. ורחיקי שני הנחה דלא